

Arazi Tazminatı ve Yararlanma Usulü

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

ARAZİ TAZMİNATI VE YARARLANMA USULÜ

Halil Memiş

Devlet memurlarının mali hakları değişik unsurlardan oluşmaktadır. Bu unsurlardan biri de tazminatlardır. Tazminatlar değişik niteliklerde olmaktadır. Bunlardan biri olan bazı kadrolarda bulunan memurlara, görev yapacakları yerler göz önünde bulundurularak, bu yerlerde fiilen çalıştıkları günler karşılığında, üçer aylık dönemler halinde ek özel hizmet tazminatı uygulamada en çok tereddüt yaşanan, subjektif değerlendirmelere neden olan bir tazminattır. Belirtilen bu tazminat, yaygın olarak arazi tazminatı olarak adlandırılmaktadır.

Mevzuatımızda Arazi Tazminatı

Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulmuş bulunan "Devlet Memurlarına Ödenecek Zam Ve Tazminatlara İlişkin Karar"ın Eki II Sayılı Cetvelde, memurlara ödenecek özel hizmet tazminatı oranları belirlenmiştir. II Sayılı Cetvelin (E) Teknik Hizmetler bölümünün 6 ncı sırasında ise, Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personele, yapacakları bazı fiili çalışmalar karşılığında ayrıca ek özel hizmet tazminatı ödenmesi düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeye göre; "6- Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personelden; büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla arazi, şantiye, inşaat, baraj, park, bahçe, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve yol gibi açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara (belirtilen mahallerde yapılan kontrollük hizmetleri dahil), çalışılan her gün için aşağıda gösterilen oranlarda ayrıca

özel hizmet tazminatı ödenir. Faal durumdaki hizmet binalarının tadilat, bakım ve onarımı işleri açık çalışma mahalli kapsamında değerlendirilmez.

a) 1/a, b ve c sıralarında sayılanlara : 3,0

b) 1/d sırası ile 2 nci sırada sayılanlara: 2,0

c) 3 ve 4 üncü sıralarda sayılanlara: 1,2

Bu ek özel hizmet tazminatının ödenmesinde ilgililerin kadroları esas alınır. Tazminatın kimlere ödeneceği; iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler itibarıyla ilgili birim amirlerince belirlenir. Ödemeler görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılır.

Ancak, bu şekilde ödenecek ek özel hizmet tazminat toplamı üçer aylık dönemler itibarıyla,

a) 1/a, b ve c sıralarında sayılanlara : 60

b) 1/d sırası ile 2 nci sırada sayılanlara: 40

c) 3 ve 4 üncü sıralarda sayılanlara: 24

oranlarını aşamaz.”

Bunun yanında, 160 seri nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nin “C - II Sayılı Cetvele İlişkin Açıklamalar” başlığı altında da şu açıklamalara yer verilmiştir:

“6- II sayılı Cetvelin (E) Teknik Hizmetler Bölümünün 6 ncı sırasında, Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunan personelden; büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları dışında olmak şartıyla arazi, şantiye, inşaat, baraj, park, bahçe, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve yol gibi açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara (belirtilen mahallerde yapılan kontrollük hizmetleri dahil), çalışılan her gün için %3, %2 ve %1,2 oranlarında ek özel hizmet tazminatı ödeneceği; bu şekilde ödenecek ek özel hizmet tazminatı toplamının üçer aylık dönemler itibarıyla %60, %40 ve %24 oranlarını aşamayacağı, bu ilave tazminatın kimlere ödeneceğinin ise iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler halinde, ilgili birim amirlerince belirleneceği ve ödemelerin görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kadroları Teknik Hizmetler Bölümünün I ila 4 üncü sırasında sayılanlara, söz konusu ek özel hizmet tazminatının ödenebilmesi için;

a) Bu personelin büro, atölye, ısı santrali, laboratuvar, tesis (sosyal tesisler dahil), işletme, fabrika ve hizmet binaları gibi "kapalı mahaller" dışında arazi, park, bahçe, şantiye, inşaat, maden, açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri, yol, tünel, demiryolu, büyük içme suyu, köprü, kıyı yapıları, baraj v.b. açık çalışma mahallerinde görevlendirilmiş ve bu mahallerde fiilen çalışmış olmaları,

b) Söz konusu görevlendirmelere ilişkin olarak ilgili birim amirlerince belirlenen görev ve isimleri ihtiva eden listelerin ibrazı,

yeterli olacaktır.

Faal durumdaki hizmet binalarının tadilat, bakım ve onarım işleri açık çalışma mahalli kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Söz konusu ek özel hizmet tazminatı oranları, kontrol edilen cetvellerde gösterilmeyecektir.

Bu ödeme ilgililerin kadroları esas alınarak görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üç aylık dönem sonlarında yapılacaktır. Söz konusu listeler programlanmış ve önceden bilinebilen işler dikkate alınarak hazırlanacak, muhtemel işler söz konusu listelerde yer almayacaktır.

İlgili birim amirlerince hazırlanan listelerde yer almamakla birlikte, yukarıda belirtilen açık çalışma mahallerinde fiilen çalıştığını tevsik edenlere, birim amirlerinin onayı ile söz konusu ödeme yapılabilecektir.

Birim amirleri, iş programlarını ve personelin bir önceki üç aylık dönemlerindeki büro içi ve büro dışı çalışmalarını dikkate alarak her üç ayda bir ek özel hizmet tazminatı ödemesi yapılacak personel listelerini yeniden gözden geçireceklerdir. Birim amirlerince düzenlenecek listelerde personelin unvanı, adı-soyadı ve görevlendirildiği işler ayrıntılı olarak yer alacaktır.

Üç aylık görevlendirme listeleri hazırlanırken önceki dönemler ve önceki yıllardaki iş programları ile personelin çalışma mahalleri göz önünde bulundurulacaktır.

Örnek: Teknik Hizmetler Sınıfında teknisyen kadrosunda görev yapan ve yukarıda belirtilen tüm koşullara uygun olarak açık çalışma mahallerinde üç aylık dönemin birinci ayında 5, ikinci ayında 2, üçüncü ayında 8 gün çalışmış olduğu dönem sonunda tespit edilen bir personele, çalışılan toplam gün sayısı (5 + 2 + 8 = 15) ile günlük ek tazminat oranının (%1,2) çarpımı sonucu bulunacak (15 x %1,2) %18 oranında (Kararda teknisyenler için belirlenmiş üst limit olan %24 oranını aşmadığı da dikkate alınarak) ek özel hizmet tazminatı ödenecektir.

Örnek: Teknik Hizmetler Sınıfında mühendis kadrosunda görev yapan ve yukarıda belirtilen tüm koşullara uygun olarak açık çalışma mahallerinde üç aylık dönemin birinci ayında 22, ikinci ayında 3, üçüncü ayında 8 gün çalışmış olduğu dönem sonunda tespit edilen bir personele, çalışılan toplam gün sayısı (22 + 3 + 8 = 33) ile günlük ek tazminat oranının (%3) çarpımı sonucu bulunacak (33 x %3) %99 oranının, Kararda mühendisler için belirlenmiş üst limit olan %60 oranını aşması nedeniyle, hesaplanan %99 oranında değil, üst limit olan %60 oranında ek özel hizmet tazminatı ödenecektir.

Örnek: Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dahil “Şube Müdürü” kadrosuna atanan “Mimar” kariyerine sahip olan personel, Kararname ve Tebliğ ile belirtilen şartlar kapsamında açık çalışma mahallerinde fiilen çalışsa dahi, kadrosunun Teknik Hizmetler Sınıfında yer almaması nedeniyle ek özel hizmet tazminatından yararlanamayacaktır.

Örnek: “Mühendis” kariyerine sahip olmakla birlikte Teknik Hizmetler Sınıfında “Tekniker” kadrosunda görev yapmakta olan personele, açık çalışma mahallerinde fiilen çalışması halinde, ek özel hizmet tazminatı kadro unvanı esas alınarak her gün için %2 oranında ödenecektir.”

Arazi Tazminatı Ödenebilecek Memurlar

Arazi tazminatı ödenebilecekler şunlardır.

1- En az dört yıllık yükseköğrenim görenlerden; Başmühendis, Başmimarlar, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, bölge plancısı ve şehir plancıları, jeolog, hidrolog, hidrojeolog, jeofizikçi, kimyager, fizikçi, jeomorfolog, arkeolog, matematikçi, istatistikçi, astronom, tütün eksperleri, 29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Kanuna göre teknik öğretmen unvanı alanlar ve unvanları burada sayılmayan diğer mesleki teknik yükseköğrenimliler;

2- En az iki yıl süreli mesleki teknik yükseköğrenim görmüş olan yüksek teknikerler, teknikerler ile tütün eksperleri;

3- Lise üzerine en az 2 yıl mesleki teknik kurs görenler;

4- Lise dengi mesleki teknik öğrenim görenler.

Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunmayanlar bu tazminattan yararlanamaz.

Arazi Tazminatı Hangi İşi İçin Ödenebileceği

Yukarıda sayılan personelden;

- Büro,

- Atölye,

- Isı santrali,
- Laboratuvar,
- Tesis (sosyal tesisler dahil),
- İşletme,
- Fabrika ve
- Hizmet binaları dışında olmak şartıyla

* Arazi,

* Şantiye,

* İnşaat,

* Baraj,

* Park,

* Bahçe,

* Maden,

* Açık alanlarda kurulu tarım ve hayvancılık uygulama birimleri ve

* Yol gibi

açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara, çalışılan her gün için aşağıda gösterilen oranlarda ayrıca özel hizmet tazminatı ödenir.

Belirtilen bu mahallerde yapılan kontrollük hizmetlerinde bulunanlara da arazi tazminatı ödenir.

Buna karşılık faal durumdaki hizmet binalarının tadilat, bakım ve onarımı işleri açık çalışma mahalli kapsamında değerlendirilmez.

Arazi Tazminatı Oranları

Açık çalışma mahallerinde fiilen çalışan teknik hizmetler sınıfına ait kadrolarda bulunan personele, çalıştıkları her gün için belli bir oranda ek özel tazminatı ödenir. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen bu ek tazminat oranının 3 aylık toplamının da belli bir oranı aşamayacağı düzenlenmiştir.

KADROLARI TEKNİK HİZMETLER SINIFINDA BULUNAN VE FİİLEN GÖREV YAPANLARDAN	ARAZİ TAZMİNATI GÜNLÜK ORANI	ARAZİ TAZMİNATI 3 AYLIK TOPLAM EN ÇOK ORANI
1-En az dört yıllık yükseköğrenim görenlerden;		
-Başmühendis, Başmimar, Yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, bölge plancısı ve şehir plancısı, jeolog, hidrolog, hidrojeolog, jeofizikçi, kimyager, fizikçi, jeomorfolog, arkeolog, matematikçi, istatistikçi, astronom, tütün eksperleri olanlarla, 29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Kanuna göre teknik öğretmen unvanı alanlar	% 3,0	% 60
-Unvanları yukarıda sayılmayan diğer mesleki teknik yükseköğrenimliler	% 2,0	% 40
2- En az iki yıl süreli mesleki teknik yükseköğrenim görmüş olan yüksek teknikerler, teknikerler ile tütün eksperleri	% 2,0	% 40
3- Lise üzerine en az 2 yıl mesleki teknik kurs görenler	% 1,2	% 24
4- Lise dengi mesleki teknik öğrenim görenler	% 1,2	% 24

Arazi Tazminatının Nasıl Ödeneceği

Ek özel hizmet tazminatından yararlanacaklara, hak edecekleri ek özel hizmet tazminatı oranlarının "En yüksek Devlet Memuru aylığı" ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır. Bu ödemeden sadece damga vergisi kesintisi yapılır.

Ek özel hizmet tazminatının ödenmesinde ilgililerin kadroları esas alınır. Tazminatın kimlere ödeneceği; iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler itibarıyla ilgili birim amirlerince belirlenir.

Ödemeler, görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA